

De invulling van het framework
door IV-traject:

Vernieuwing informatievoorziening Sociaal Domein (ViSD)

Framework Netwerk- perspectief

Gebruik dit document
als invuloefening.

**IV TRAJECT:
I-SOCIAAL DOMEIN**

Algemene Informatie	Over	Netwerk-perspectief	Huidige status	Samenhang	Meer informatie
Wet- en regelgeving	Zorg-wetgeving	Overige wetgeving	Grondslag		
Organisatie beleid	Referentie architectuur	Stakeholders	Netwerk-actoren	Rollen	Beveiligings-beleid
Processen	Uitgangs-situatie	Meerwaarde	Bedrijfsproces	Algemene informatie	Kwaliteitsstandaard of zorginhoudelijke richtlijn
Informatie	Informatie-standaard of afsprakenstelsel	Dataset	Gegevens- of kennismodel	Terminologie- en codestelsel	Kwaliteitsborging
Applicatie	Informatie-systeem	Applicatie-proces	Kwaliteits-borging		
IT-infra-structuur	Applicatie-proces	Lokalisatie	Identificatie en authenticatie	Toestemming	Adressering
	Communicatie-standaard	Autorisatie	Logging		

Framework Netwerk- perspectief

Algemene
Informatie

Over

Netwerkperspectief

Huidige status

Samenhang

Meer informatie

IV TRAJECT:

I-SOCIAAL DOMEIN

Over

Het Ketenbureau i-Sociaal Domein werkt samen met alle partners aan een sterkere keten in het sociaal domein: met minder administratieve lasten, betere informatievoorziening en meer eenvoud in de uitvoering. Daarvoor ondersteunen ze zowel zorgorganisaties als gemeenten bij processen rondom de inkoop van zorg, het aanbesteden en verantwoorden, het opbouwen van een strategisch partnerschap, het ondersteunen van implementaties, het veilig beschikbaar stellen van data uit het berichtenverkeer en het delen van kennis. Het Ketenbureau beoogt hiermee de administratieve lasten van zorgorganisaties en gemeenten te verminderen.

Netwerkperspectief

Het berichtenverkeer in het Sociaal Domein is momenteel nog via een estafettemodel vormgegeven. Wel exploreren ze de mogelijkheden om over te gaan op een netwerkperspectief. Daarvoor zijn recent diverse scenario's tegen elkaar afgezet in een maatschappelijke business case. Op dit moment doorloopt het traject een kwartiermakers fase om samen met alle stakeholders de belangrijkste organisatorische, technische en uitvoeringsvraagstukken te bepalen. in 2024 zullen er op basis van het resultaat vervolgstappen worden ondernomen. Hierbij wordt aansluiting gemaakt met de Nationale Visie en Strategie op het gezondheidsinformatiestelsel.

Huidige status informatievoorziening

Het berichtenverkeer binnen de Wmo en Jeugdwet is gestandaardiseerd. Momenteel exploreert men samen met partijen de mogelijkheden van een

netwerkperspectief en de wijze waarop de Nationale Visie en Strategie nader vorm moet krijgen binnen het sociaal domein. Dit omdat gemeenten vanuit hun taken naast zorg ook met werk en inkomen, onderwijs en justitie en veiligheid aspecten te maken hebben. De komende periode staat om die reden in het teken van het verzamelen van de belangrijkste vraagstukken, het ontwikkelen van een globaal ontwerp en het komen tot consensus over de aanpak (domein overstijgend). Dit wordt in samenwerking met alle stakeholders opgepakt en vormgegeven.

Samenhang

Het Ketenbureau is in gesprek met VWS en Zorginstituut om te kijken hoe de coördinatie en sturing op de overkoepelende aspecten van de vernieuwing georganiseerd kunnen worden (Wmo, Jw maar ook vanuit integraal georganiseerd de Wlz en Zvw). Verder zal de komende periode onderzoek worden gedaan naar initiatieven in de andere domeinen zoals de mogelijkheden van het gebruik van nID als onderdeel van de IT-infrastructuurlaag. Er wordt ook samenhang gezocht met de andere trajecten in het zorgstelsel zoals bijvoorbeeld op het gebied van het IZA akkoord, generieke functies, hervormingsagenda jeugd, etc.

Meer informatie

Zie <https://i-sociaaldomein.nl/>

Framework Netwerk- perspectief

Wet- en
regelgeving

Zorgwetgeving

Overige wetgeving

Grondslag

IV TRAJECT:

I-SOCIAAL DOMEIN

Zorgwetgeving

- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Jeugdwet
- Wet langdurige zorg
- Regeling Jeugdwet: 12 december 2014, kenmerk 694624-130150-WJZ
- Uitvoeringsregeling Wmo 2015: 12 december 2014, houdende regels voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Regeling Jeugdwet en Uitvoeringsregeling Wmo 2015: 18 juli 2019, kenmerk 1483284-187122-WJZ

Overige wetgeving

- Aanbestedingwet 2012
- Aanbestedingsbesluit
- AMvB Reële prijs
- Richtlijn 2014/24/EU
- Richtlijn 2014/25/EU
- AVG en Uitvoeringswet AVG, Wet van 16 mei 2018
- Wet op de geneeskundige Behandelovereenkomst

Grondslag

Wettelijk vastgelegd in de Wmo 2015 en Jeugdwet. Verder onderliggende ministeriele regelingen / informatieprotocollen. Voor wat betreft secundair datagebruik: VWS is bezig met een verzamelwet voor het gebruik van data uit het berichtenverkeer ten behoeve van secundair datagebruik door CBS. Deze wet zal in 2024 een consultatieronde doorlopen.

Vanuit VNG en Ketenbureau zullen ook gemeenten, door middel van de ledenvergadering, worden geraadpleegd om toestemming te geven voor secundair datagebruik door VNG/Ketenbureau.

Framework Netwerk- perspectief

Organisatie
beleid

Referentie
architectuur

Stakeholders

Netwerkactoren

Rollen

Beveiligingsbeleid

IV TRAJECT:

I-SOCIAAL DOMEIN

Referentiearchitectuur

- DIZRA
- GEMMA (Thema architectuur Common Ground)

Verder wordt in 2024 gewerkt aan een Globaal ontwerp (PSA) voor de vernieuwing van i-Sociaal Domein.

Stakeholders

- Ketenbureau i-Sociaal Domein
- Gemeenten
- Zorgorganisaties (en branches)
- Stuurgroep i-Sociaal Domein: Ministerie van VWS; VNG; GGZ Nederland; Jeugdzorg Nederland; Valente; Actiz; VGN
- Cliënten
- softwareleveranciers
- VECOZO
- Inlichtingenbureau
- Sociale verzekeringsbank (voor PGB)
- CAK

Netwerkactoren

- Gemeenten
- Cliënt
- Zorginstellingen
- CAK
- SVB

Zorgorganisaties:

- Geestelijke gezondheidszorg
- Verstandelijk gehandicaptenzorg
- Jeugdgezondheidszorg (incl. forensische zorg)
- Thuiszorg

Rollen

- **Gebruiker:** Leveranciers
- **Eindgebruiker:** Cliënt, Gemeenten, Zorgorganisaties
- **Expert/ ervaringsdeskundige:** Ketenbureau i-Sociaal Domein, VNG, De NL GGZ, Jeugdzorg NL, Valente, Actiz, VGN
- **Autorisator:** Ketenbureau i-Sociaal Domein
- **Houder:** VECOZO, ZIN
- **Financier:** Stuurgroep i-Sociaal Domein (VNG, Ministerie van VWS, Jeugdzorg NL, GGZ Nederland, Gemeenten, Valente, VGN, Actiz)
- **Functioneel beheerder:** Ketenbureau i-Sociaal Domein
- **Technisch beheerder:** Inlichtingenbureau
- **Stelselbeheerder:** VNG, Ketenbureau i-Sociaal Domein
- **Stelselhouder:** Ministerie van VWS
- **Distributeur:** VECOZO en Inlichtingenbureau

Beveiligingsbeleid

Handreiking informatiebeveiligingsbeleid Sociaal Domein.

Producten Informatiebeveiliging & Privacy - IBD: zie [hier](#)

Framework Netwerk- perspectief

Processen

Uitgangssituatie

Meerwaarde

Bedrijfsproces

Algemene informatie

Kwaliteits-standaard of zorginhoudelijke richtlijn

IV TRAJECT:

I-SOCIAAL DOMEIN

Uitgangssituatie

Inwoners van gemeenten die maatschappelijke ondersteuning of jeugdzorg nodig hebben, dienen een aanvraag in bij hun gemeente. De gemeente beoordeelt de aanvraag en situatie en stuurt indien akkoord de aanvraag door naar een zorginstelling. Deze stelt de gemeente op de hoogte van de geleverde zorg. Gemeenten stellen daarop het CAK op de hoogte t.b.v. het opleggen van een eigen bijdrage (Wmo = abonnementstarief/Jw = Eigen bijdrage regeling).

Uitwisseling gebeurt via het "estafettemodel". De cliënt staat in het uitwisselingsproces erbuiten. Verder is er in het begin sprake van uitwisseling zonder contractstandaarden, waardoor er extra administratieve lasten zijn en inkoopinformatie moeilijk met elkaar kan worden vergeleken.

Meerwaarde netwerkperspectief

- Zorg en ondersteuning integraal over domeinen heen georganiseerd.
- Eenvoudiger en flexibeler proces. De informatievoorziening is beter georganiseerd waardoor gegevens uitsluitend uit de bron komen en informatie beter herbruikbaar is. In termen van informatieveiligheid en privacy is e.e.a. beter geregeld en kan privacy by design worden toegepast.
- Reductie administratieve lasten.
- Betere informatiepositie voor inwoners en meer transparantie in de keten voor cliënt en professional.
- Flexibele administratieve processen omdat ze niet

direct verbonden zijn aan de data-structuur van berichten.

- Samenwerking tussen de zorgdomeinen wordt eenvoudiger.

Bedrijfsproces

1. De gemeente indiceert en wijst de zorg toe.
2. De aanbieder van zorg en ondersteuning levert en declareert vervolgens de zorg.
3. De hulpmiddelenleverancier levert de hulpmiddelen.
4. CAK legt de eigen bijdrage op.

Kwaliteitsstandaard of zorginhoudelijke richtlijn

- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Jeugdwet
- Regeling Jeugdwet: 12 december 2014, kenmerk 694624-130150-WJZ
- Uitvoeringsregeling Wmo 2015: 12 december 2014, houdende regels voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Regeling Jeugdwet en Uitvoeringsregeling Wmo 2015: 18 juli 2019, kenmerk 1483284-187122-WJZ

Framework Netwerk- perspectief

Informatie

Informatie-
standaard of
afsprakenstelsel

Dataset

Gegevens- of
kennismodel

Terminologie-
en codestelsel

Kwaliteitsborging

IV TRAJECT:

I-SOCIAAL DOMEIN

Informatiestandaard of afsprakenstelsel

• iStandaarden: gebaseerd op iWlz is er nu de iWmo en iJw. De iStandaarden is de naam voor drie landelijk vastgestelde informatiestandaarden in de zorg en ondersteuning. Elk van deze standaarden is een verzameling regels en afspraken die ervoor zorgen dat cliëntgegevens elektronisch, gestandaardiseerd, kwalitatief en veilig worden uitgewisseld tussen alle gebruikers.

Bij de vernieuwing van het i-Sociaal Domein, wordt er ook gekeken naar de noodzaak om de iStandaarden te vernieuwen. Verder zullen de standaarden over de verschillende domeinen (Wmo, Jw, Zvw, Wlz en Pg) voor wat betreft de domein overstijgende aspecten (integraal georganiseerd) worden geüniformeerd.

Dataset

De iWmo en iJw bieden de mogelijkheid om berichtenverkeer gestandaardiseerd uit te wisselen op:

- Indicatie of -beschikking van zorg;
- Zorgtoewijzing en -levering;
- De toewijzing van de eigen bijdrage;
- De declaratie van geleverde zorg.

Gegevens- of kennismodel

- Zorginformatiebouwstenen: er is een zeer beperkte overlap met zibs. Enkel de zib 'Patiënt' wordt gebruikt.
- BRP-gegevens
- iStandaarden: iWmo en iJw
- Primair en secundair datagebruik categoriseren

Terminologie- en codestelsels

Er wordt zoveel mogelijk aangesloten op de bestaande codetabellen en terminologie van iWmo en iJw. Waar nodig wordt nieuwe terminologie en worden nieuwe codes geïntroduceerd. Zie o.a. voor meer informatie <https://www.istandaarden.nl/>

Na de transitie naar de nieuwe informatievoorziening Sociaal Domein zal de transformatiefase aanvangen. Hierbij wordt vanuit een gemeentelijk perspectief (breder) naar het gegevensmodel, terminologie en codestelsels gekeken. Een belangrijke referentie hierbij zal het Gemeentelijk Gegevensmodel zijn. Dit zal in samenwerking met de GGM-expertgroep plaatsvinden waarbij doel is om de diverse gegevensclusters te harmoniseren, zie ook [hier](#).

Kwaliteitsborging

Standaarden worden conform een vast proces vastgesteld en aangepast:

- Inventariseren wensen en eisen van alle partijen (Ketenbureau i.s.m. ZIN)
- Onderzoeken wijzigingen in wet- en regelgeving
- Stuurgroep i-Sociaal Domein adviseert inhoudelijk
- Referentiegroep met vertegenwoordigers van alle betrokken partijen geeft input
- Samenhang met andere iStandaarden en andere standaarden wordt onderzocht
- Impact onderzoek voor alle partijen
- Partijen worden geholpen om landelijke afspraken te maken (afsprakenstelsel)
- Specificaties worden opgesteld en gepubliceerd in het informatiemodel van de betreffende iStandaard
- Partijen worden ondersteund in bouw en implementatie

Framework Netwerk- perspectief

Applicatie

Informatiesysteem

Applicatie-proces

Kwaliteitsborging

Informatiesysteem

- Informatiesystemen voor ondersteuning in het primaire zorgproces (EPD,ECD)
- Gemeentelijke software
- Gemeentelijk Gegevensknooppunt (netwerk beheerder)

Applicatieproces

Zorgorganisaties en gemeenten registreren hun handelingen in het EPD/ECD of in de gemeentelijke software.

Kwaliteitsborging

ISO en NEN normering. Zie voor meer informatie [hier](#).

Verder worden beveiligingsaudits bij deelnemers en op de gemeenschappelijke infrastructuur uitgevoerd. Verder worden eisen gesteld aan de betrouwbaarheid, integriteit en beschikbaarheid van registers.

IV TRAJECT:

I-SOCIAAL DOMEIN

Framework Netwerk- perspectief

IT-infrastructuur

Applicatieproces

Lokalisatie

Identificatie en
authenticatie

Toestemming

Adressering

Communicatiestandaard

Autorisatie

Logging

IV TRAJECT:

I-SOCIAAL DOMEIN

Applicatieproces

Er zijn scenario's opgesteld om het i-Sociaal Domein te vernieuwen volgens het netwerkperspectief. In de praktijk werkt i-Sociaal Domein nog volgens het estafettemodel. Berichten van zorgorganisaties en gemeenten worden vanuit hun informatiesystemen veelal automatisch doorgezet naar gegevensknooppunten. Systemen en gegevens zijn vaak in elkaar verweven. In de toekomst zullen gegevens vanuit registers ontsloten worden via vertrouwde netwerken. Het onderling delen van informatie wordt daardoor makkelijk. Systemen kunnen via diensten in het netwerk gegevens benaderen zodat taken uitgevoerd kunnen worden.

Lokalisatie

Moet nog bepaald worden. Er wordt aansluiting gezocht bij de generieke functies vanuit het LVS. Verder dient nog bepaald te worden of voorzieningen in het gemeentelijk domein ingezet kunnen worden.

Identificatie en authenticatie

Medewerkers van gemeenten moeten met eherkenning inloggen. Voor inwoners wordt toekomstig aangesloten bij erkende middelen die door BZK in de context van de Wdo zullen worden afgegeven. Ook wordt gekeken naar EDI-Wallet pilots die door ICTU worden uitgevoerd.

Toestemming

Moet nog bepaald worden. Er wordt aansluiting gezocht bij de generieke functies vanuit het LVS. Verder dient nog bepaald te worden of voorzieningen in het gemeentelijk domein ingezet kunnen worden. Voor inwoners wordt toekomstig aangesloten bij

erkende middelen die door BZK in de context van de Wdo zullen worden afgegeven. Ook wordt gekeken naar EDI-Wallet pilots die door ICTU worden

Adressering

De bestaande voorziening van het GGk wordt omgebouwd naar een adresboek voorziening. Verder wordt gekeken naar het Zorgadres Boek van VzVz om te bepalen of deze ingezet kan worden voorWmo/Jw zorginstellingen.

Communicatiestandaard

- FAIR-dataprincipes
- GraphQL
- JSON webtokens
- Oauth 2.0
- OpenID (VC)
- DID-methodes
- mTLS
- PKI overheid certificaten

Autorisatie

Moet nog bepaald worden. Er wordt aansluiting gezocht bij iWlz en ICTU pilot Publiek-Private gegevensuitwisselingen voor nID. Verder in samenhang met FDS en GDI.

Logging

Als referentie wordt Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten aangehouden. Verder vind logging plaats bij het Inlichtingenbureau (toekomstig netwerkbeheerder).

Framework Netwerk- perspectief

Gebruik het framework rechts voor een samenvatting van de inzichten.

IV TRAJECT:

I-SOCIAAL DOMEIN

Algemene Informatie

Het i-Sociaal Domein werkt aan de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), en de Jeugdwet (Jw). Momenteel is het nog via een estafette model vormgegeven, maar er wordt gekeken om naar een netwerkmodel over te gaan. i-SociaalDomein heeft het berichtenverkeer binnen de Wmo en Jeugdwet gestandaardiseerd.

Wet- en regelgeving

De grondslag is wettelijk vastgelegd in de Wmo 2015 en Jeugdwet. Daarnaast is ook nog de Wlz van toepassing en overige wetten zoals de Aanbestedingswet en de Wet op de geneeskundige Behandeloovereenkomst.

Organisatie beleid

Momenteel zijn DIZRA en GEMMA de leidende referentie architecturen, maar er wordt gewerkt aan een nieuwe domein architectuur ter vernieuwing van i-Sociaal Domein. Er zijn verschillende stakeholders en netwerkactoren betrokken, waaronder maar niet beperkt tot instanties zoals Gemeenten, ketenbureau i-Sociaal Domein en Zorginstellingen. Wat betreft beveiligingsbeleid wordt gebruik gemaakt van de Handreiking informatiebeveiligingsbeleid Sociaal Domein

Processen

Momenteel doen inwoners die maatschappelijke ondersteuning of jeugdzorg nodig hebben, zelf een aanvraag bij hun gemeente, die dit dan doorzet. Er zijn geen contractstandaarden, waardoor er extra administratieve last is. De Meerwaardes zijn o.a. een eenvoudiger en flexibeler proces, reductieve administratieve lasten en eenvoudigere samenwerking tussen zorgdomeinen. Kwaliteitsstandaard zit verwoven in o.a. Wmo en Jeugdwet

Informatie

De informatiestandaarden zijn de iStandaarden: de iWlz, iWmo en iJw. iWmo en iJw bieden mogelijkheid om gestandaardiseerd berichtenverkeer uit te wisselen. Er is zeer beperkte overlap met zib's. Standaarden worden volgens een vast proces vastgesteld en aangepast.

Applicatie

Informatiesystemen voor ondersteuning in het primaire zorgproces (EPD, ECD), Gemeentelijke software en Gemeentelijke gegevensknooppunt. Zorgorganisaties registreren hun gegevens in die systemen. Kwaliteitsborging loopt via ISO en NEN normering

IT-infra-structuur

Berichten van zorgorganisaties en gemeenten worden vanuit hun informatiesystemen veelal automatisch doorgezonden naar het ketenknooppunt. Partijen moeten met e-herkenning inloggen ter identificatie en authenticatie. Gemeenten kunnen via het gegevensknooppunt informatie ophalen over zorgpartijen in de Wmo en Jw. Logging gebeurt momenteel via het inlichtingenbureau.